

มันฝรั่ง

ชื่อไทย : มันฝรั่ง

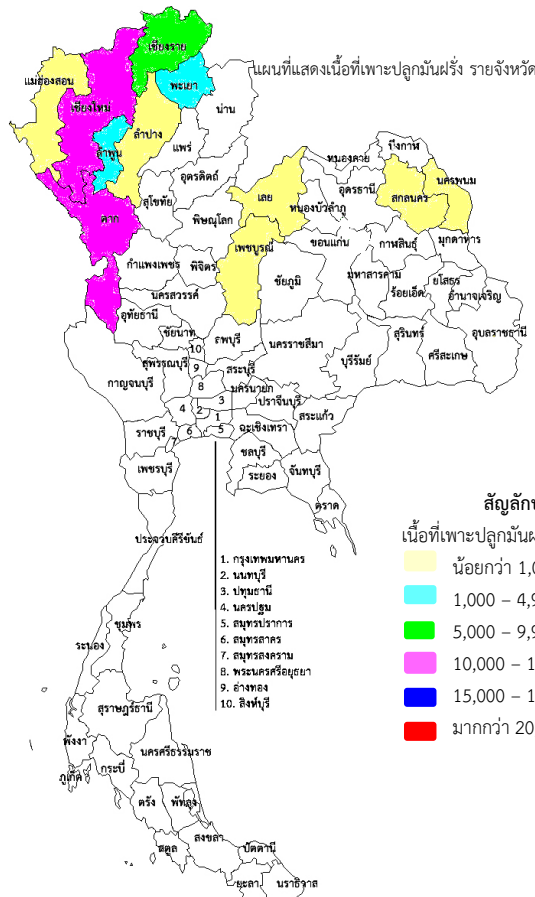
ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : Potato

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Solanum tuberosum*.

โดย นายพยุห์ แก้วคุณ

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมพืชผักและเห็ด

แหล่งผลิต^{1,2}
ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดตาก เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน พะเยา ลำปาง แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัด สกลนคร นครพนม
จังหวัดที่ปลูกมาก ได้แก่ จังหวัดตาก เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน พะเยา

สถิติการผลิตมันฝรั่งรวม ²	ปี					
	2559		2560		2561	
ประเภทมันฝรั่ง	โรงงาน	สด	โรงงาน	สด	โรงงาน	สด
1. พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	34,777	5,110	35,482	2,376	35,463	2,050
2. ผลผลิต (ตัน)	105,988	13,790	101,080	6,023	102,870	5,421
3. ผลผลิต/ไร่ (กก.)	3,048	2,701	2,849	2,535	2,901	2,644
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ตัน)	6,340	8,290	5,900	8,190	6,150	10,720
5. ราคาที่เกษตรกรขายได้ (บาท/ตัน)	12,430	15,490	11,760	17,500	11,960	16,670
6. ผลตอบแทนสุทธิ (บาท/ตัน)	6,070	4,120	5,860	9,310	5,810	5,950

ร้อยละของจำนวนผลผลิตที่ออกสู่ตลาด ตามระยะเวลา^{1,2}

ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
10.60%	25.62%	35.90%	7.84%	0.42%	-	2.41%	7.99%	1.90%	1.77%	2.35%	3.20%

ส่งออก ปี 2561 ^{2,3}	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ สินค้าไทย	นำเข้า ปี 2561 ^{2,3}
ปริมาณ 5,039 ตัน มูลค่า 491.39 ล้านบาท - มันฝรั่งสดหรือแช่เย็น ปริมาณ 63 ตัน มูลค่า 2.17 ล้านบาท - ผลัดภัณฑ์มันฝรั่ง ปริมาณ 4,976 ตัน มูลค่า 489.21 ล้านบาท	ได้เปรียบ : - เกษตรกรมีความชำนาญในการปลูก - ผลผลิตมีคุณภาพ เกษตรกรมีการทำ เสียเปรียบ : - ต้นทุนการผลิตสูง - ต้องนำเข้าหัวพันธุ์จากต่างประเทศ	ปริมาณ 153,943 ตัน มูลค่า 4,080.25 ล้านบาท - มันฝรั่งสดหรือแช่เย็น ปริมาณ 58,217 ตัน มูลค่า 790.65 ล้านบาท - ผลัดภัณฑ์มันฝรั่ง ปริมาณ 95,726 ตัน มูลค่า 3,289.60 ล้านบาท
ตลาดส่งออกของไทย เมียนมาร์ ลาว และกัมพูชา	ประเทศผู้ผลิตสำคัญ จีน อินเดีย รัสเซีย ยูเครน อเมริกา	ประเทศนำเข้าที่สำคัญ² เนเธอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี และสาธารณรัฐประชาชนจีน

ที่มา : ข้อมูลกรมส่งเสริมการเกษตร¹ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร² กรมศุลกากร³

ศักยภาพ/จุดเด่น	ปัญหาข้อจำกัด	แนวทางการพัฒนา/แก้ไข
<ul style="list-style-type: none"> - ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตมันฝรั่งทอดกรอบอันดับหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - ความต้องการใช้มันฝรั่งในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น - การเปิดตลาดในกลุ่มประเทศ AEC ทำให้ฐานการบริโภคมันฝรั่งแปรรูปเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นผลดีกับเกษตรกรไทย - การปลูกมันฝรั่งในประเทศไทย ร้อยละ 90 อยู่ภายใต้ระบบสัญญาข้อตกลง มีการประกันราคารับซื้อที่แน่นอน ทำให้ระบบการผลิตมีความมั่นคงทั้งในส่วนของเกษตรกรผู้ปลูกและภาคเอกชน - มีการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิต ขยายพื้นที่ปลูก และเพิ่มการลงทุนในธุรกิจมันฝรั่งแปรรูป 	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตสูง - การผลิตหัวพันธุ์ภายในประเทศไม่เพียงพอต่อการใช้ และให้ผลผลิตน้อยกว่าหัวพันธุ์จากต่างประเทศ - การปลูกในหน้าฝนมักพบโรคระบาด ทำให้ปริมาณและคุณภาพของผลผลิตลดลง - ผลผลิตในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการ จึงต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตในรูปแบบแปลงใหญ่ และมีระบบสัญญาข้อตกลง (Contract Framing) รับซื้อผลผลิตจากเกษตรกร - ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิต - ขยายการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งเพื่อลดการนำเข้า - ส่งเสริมวิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM) เพื่อป้องกันการระบาดของศัตรูพืช และการดื้อยาของโรคและแมลง - ทดสอบการปลูกมันฝรั่งพันธุ์โรงงานในบริเวณพื้นที่เพาะปลูกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำแม่กลอง